

СТРАТЕГИЯ

за развитие на Професионална гимназия по морско корабоплаване и риболов „Свети Никола“ - гр. Бургас

Основание за разработване на стратегията за развитие на ПГМКР „Свети Никола“ - гр. Бургас е чл. 150 (I)¹ от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета. Самата стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от промяна към по-високи резултати от образователната дейност в нашето училище, към модернизирани образование, към още по-стриктно съблюдаване на правата на децата и възпитаването им в духа на националните и етническите ценности.

Основни принципи при разработването на стратегията са общоприетите училищни ценности, произтичащи от Конвенцията за правата на детето, Закона за закрила на детето, Стратегията за развитие на средното образование в Република България, Националната стратегия за интеграция чрез образование на децата и учениците от малцинствените етнически общности, Националната стратегия на Министерството на образованието и науката за въвеждане на информационните и комуникационните технологии в българските училища.

В унисон с посочените документи в нашето училище поставяме в центъра на образователния процес ученика с неговите заложби, интереси и потребности.

Стратегическите цели и приоритети за развитие на ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас произтичат от:

- приетите проекти на национални стратегии за развитие на средното общо и професионално образование;
- приетите нормативни актове за развитие на средното общо и професионално образование;
- приетите Държавни образователни изисквания;
- приетите модели за структурата и функционирането на средното образование;
- приетите модели на контролна дейност в системата на народната просвета.

Мисия на стратегията за развитие на ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас у училищната дейност да спомогне за:

1. Утвърждаване на образователните дейности като процес на всестранно и последователно навлизане на учениците в обективния свят на обществото или в отделна негова част.
2. Организиране на училищната общност като отворена система, т.е. като елемент от съществуващите социокултурни и икономически условия и наличието на обратна връзка между тях.
3. Въвеждане в управлението на училището и образователните дейности на набор от съвременни педагогически технологии (от обучение до стратегическо планиране и управление).
4. Формиране на умение за придобиване на информация и овладяване на съвременните информационни и комуникационни технологии.

---

¹ Чл. 150 (1) Педагогическият съвет на училището като специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси:

1. [нова, ДВ, бр. 33 от 2003 г.] приема стратегия за развитие на училището, която се актуализира всяка година;

5. Улесняване на трансформацията на училищната култура и организационното развитие на ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас по пътя на утвърждаването му като самообучаваща се организация, построена на основата на знания и информация.
6. Хуманизация на отношенията в ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас.
7. Формиране и развитие на основните училищни и човешки ценности като уважение към правата и свободите на всеки ученик, учител, родител и всеки друг участник в образователните взаимодействия, недопускане на дискриминация на никакво основание.
8. Ангажиране на училищната общност на ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас със задаването на адекватни условия за опознаване и разбирателство между различните етнически и верски групи, като се полагат усилия за преодоляване на предразсъдъците и дискриминацията по етнически и верски празни.

Цели и задачи на стратегията са:

1. Задоволяване на потребностите от съвременно, модерно училище и училищна среда, отговарящи на критериите на Европейския съюз чрез:

1.1. Осигуряване на условия за безплатно средно образование на учениците:

- разработване и реализиране на мерки за осигуряване на задължителното училищно обучение на децата до 16 години със съдействието на органите на местната власт (осигуряването на училищното обучение е задължение на органите на местната власт, съгласно чл.6, т.1 от Закона за народната просвета);
- оптимизиране на процедурите за взаимодействие между общината и училището в съответствие с текстовете на чл. 5 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета;

1.2. Разработване на система за управление на качеството в рамките на училището чрез:

- непрекъснато повишаване на качеството на образователните дейности и управлението на училището;
- разработване и внедряване на научно обоснована вътрешноучилищна система за управление на качеството на образователните дейности и управлението, която да отчита както традициите в ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас, така и световния опит и да разкрива пред всички субекти на управление (ръководители, учители, ученици) възможности за по-висока ефективност на собствената им дейност;
- осигуряване на предпоставки, управлението на качеството в ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас да получи ранг на ежедневна дейност, залегнала в длъжностните характеристики на членовете на училищната общност;
- прилагане в управлението на училището на стандартите от серията ISO 9001:2008, насочени към мотивация на членовете на училищната общност за промяна и постоянно внасяне на подобрения в качеството на дейността и резултатите;
- ежегодно определяне на степента на постигнатото качество на Държавните образователни изисквания за завършване на етап и образователна степен;
- създаване на условия за участие на всички членове на училищната общност в системата за контрол на качеството;
- осъществяване на целенасочена подготовка на кадрите за използване на методите за управление на качеството;
- пренасяне на акцента от оценка на крайните резултати към управление на качеството на цялостния процес, осъществяван в училището в четири етапа: планиране - изпълнение - проверка - въздействие (представен чрез цикъла на Деминг с абревиатурата PDCA, т.е. Plan - Do - Check - Action);
- разработване на документация за системата на качеството (програми, планове, длъжностни характеристики, правила, ограничения, забрани);

- утвърждаване на получаването на знания за избягване на ежедневните грешки като основно предназначение на управлението на качеството.

2. Стимулиране и мотивиране на учениците да мислят, да изразяват свободно своето мнение, да правят това, което искат, без да бъдат унижавани и командвани, да работят с убеждението, че вършат нещо полезно за себе си, за училището и за обществото чрез:

- оказване на съдействие в цялостната учебно-възпитателна работа за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска компетентност, необходими за активен живот в динамично променящите се обществени отношения;

- създаване на предпоставки за личностна мотивация на учениците за съзнателно и активно участие в управлението на училището и образователните дейности;

- осъществяване на целенасочена работа за формиране у учениците на гражданско съзнание и адекватно социално поведение;

- създаване на подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различните форми на ученическо самоуправление.

3. Определяне на приоритетните сфери на дейност и направленията, оптимално съответстващи на личностните потребности и възможности на учениците и възможностите на пазара на труда в региона чрез:

- избиране на вариант на учебен план (задължителна, задължително-избираема, свободно-избираема подготовка) в съответствие с желанията на учениците и родителите;

- избиране на учебни програми и учебни помагала в съответствие с разпоредбите на Закона за степента на образование, образователния минимум и учебния план, възможностите за ресурсно осигуряване на ПГМКР „Свети Никола“ гр. Бургас и потребностите и интересите на учениците;

- разработване на процедура и създаване на съвременна информационна основа на процеса за избор на задължително-избираема подготовка, свободно-избираема подготовка, извънкласни форми на обучение.

4. Запазване и развитие на здравето на учениците чрез:

- оптимизация на учебния процес с цел преодоляване на негативните фактори с отрицателно въздействие върху здравето на учениците;

- внедряване в образователния процес на технологии, предпазващи здравето на учениците;

- профилактика на никотиновата, алкохолната и наркотичната зависимост, разработване на специализирана стратегия за превенция на наркоманиите сред учениците в различните образователни степени;

- разработване на училищна програма за реализиране на Националната стратегия за ограничаване на тютюнопушенето на населението, разработване на модул за предотвратяване на тютюнопушенето на учениците на училището от VIII до XI клас;

- провеждане на здравна просвета и обучение на учениците по профилактика на туберкулозата, сърдечно-съдовите заболявания и популяризиране на принципите на здравословния начин на живот;

- разработване на училищни програми за опазване на сексуалното здраве за IX -XI клас;

- оптимално използване на възможностите на часа на класа за участие на учениците в процесите на формиране на здравна култура и природосъобразен начин на живот.

5. Разработване на училищна стратегия за реализиране на държавната политика по отношение на физическата култура и спорта посредством:

- увеличаване на учебните часове по физическо възпитание и спорт и организирането на извънучилищната и извънкласна спортна дейност;

- създаване на график за ползване на училищни спортни обекти и съоръжения;

- популяризиране и участие в общинските, областните и националните форми за масовизиране на физическата култура и туристическата дейност;

6. Генериране на идеи за нови или за подобрени работни практики и услуги в сферата на ученическото творчество и свободното време на учениците посредством:

- създаване на система за откриване и развиване на таланти;
- привличане на вниманието на държавните и неправителствени организации към запазване и развитие на интелектуалния потенциал на училището;
- поощряване на творческата реализация на учениците;
- осигуряване на финансови средства за участниците в провежданите олимпиади и конкурси;
- осигуряване на среда, благоприятна за развитие на творческите възможности на учениците;
- организация на кръжочната дейност за развитие на потребностите от знания и разширяване на кръгозора на учениците;
- провеждане на вътрешноучилищни олимпиади, подготовка на учениците за градските, общинските и републиканските олимпиади;
- създаване на възможности за публично представяне на творческите постижения на учениците;
- стимулиране на педагозите с високи постижения в работата с надарени ученици;
- предоставяне на информация за националните ученически конкурси с цел издирване и стимулиране на творческите заложи на учениците;
- оказване на съдействие при реализацията на творческо-образователни инициативи, организирани от неправителствени организации, центрове по изкуствата, Националния дворец на децата.

7. Зачитане на отговорностите, правата и задълженията на родителите, установяване на социален диалог „семејство-училище“, посредством:

- активно включване на родителската общност при формиране на училищното настоятелство в качеството на неправителствена организация с оглед по-ефективно реализиране на стратегията за развитие на училището и укрепване на материално-техническата база;
- мотивиране на родителската общност да печели доверието на външни институции и юридически лица и на тази основа да гради и поддържа взаимноизгодни връзки със социалната среда, способна да подкрепя материално и финансово образователната дейност;
- стимулиране на родителската общност да помага за осигуряване на единомислие по спорни въпроси между училището и външните институции и юридически лица, за елиминиране на разногласия и предотвратяване на конфликти, за намиране, оценяване и предлагане на алтернативи за решаване на възникнали проблеми;
- повишаване на отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учители и ръководство;
- включване на граждански контрол в поведението на учениците.

8. Използване на добри педагогически практики за измервания и управление, свързани с влиянието на училището върху социалната инфраструктура, с имиджа на педагогическата колегия, с диалога, който тя води в обществото, както и с другите заинтересовани от дейността и постиженията ѝ общности посредством:

- формиране на социална среда, осигуряваща качество на възпитателните взаимодействия, социализация и ресоциализация на личността на ученика;
- организация на сътрудничеството на училището с учрежденията от социокултурната сфера;
- рационализация на училищната дейност в съответствие с потребностите на учениците и общинската инфраструктура;

- модернизация и реализация на програмите за нравствено-правово, гражданско-патриотическото, екологическо, естетическо и други направления в социализацията на учениците;
- развитие на социално-психологическата помощ на учениците и техните родители;
- разработка и реализация на механизми за взаимодействие на училището и организациите за извънучилищна дейност.

9. Създаване на благоприятна училищна среда за формиране на разнообразие от поведения, етични системи и ценности, които се предават, практикуват и утвърждават от членовете на училищната общност в условията на осъществяване на образователните дейности в межкултурни взаимодействия посредством:

- обучение на учителите в етническа толерантност и повишаване на тяхната чувствителност към децата от малцинствените етнически общности;
- организиране на събирателска дейност, свързана с фолклора на ромската общност (словесен, музикален, танцов, описания на празници, обичаи, ритуали, гадания, занаяти, инструменти и механизми и др.) в класната и извънучилищна дейност по литература, история, география, музика, техника и технологии;
- провеждане на културно-образователна и педагогическа дейност за разпространение на събраните фолклорни материали с цел младите хора в общината и страната да бъдат запознати и приобщени към ромските традиции и обичаи;
- стимулиране на участието на децата и учениците в пресъздаването на традиции и обичаи с цел изграждане у тях на нравствени и естетически ценности;
- отбелязване на годишнини на дейци на културата, религиозни и официални празници, срещи с изтъкнати личности с принос към развитието на културата, изкуството и образованието по региони и в национален мащаб;
- провеждане на консултации и своевременна намеса при поведение, изискващо намеса.

10. Рационализиране на стратегията за превенция и противодействие на асоциалното поведение и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни чрез:

- реализиране в училището на дейности, свързани с превенцията на противообществените прояви посредством ефективно организиране на извънкласната и извънучилищната дейност;
- предприемане на мерки (с ресурсите и потенциала на училището) за решаване на проблемите на живеещите в неблагоприятна среда деца, застрашените от отпадане ученици, децата жертви на насилие, децата с проблеми в общуването и справянето с училищните изисквания;
- подготовка на обучители от връстници за реализиране на превантивни дейности;
- търсене на възможности за включване на учениците в определени дейности с превантивен характер, обучение на връстници от връстници и участие на нашите ученици в националната мрежа от обучители на връстници и консултанти;
- подкрепа и консултиране на ученици и родители с проблеми; насочване на ученици или семействата към служби, предлагащи психологично консултиране и помощ;
- стимулиране на активно работещите в Училищната комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни по ред, определен от директора на училището и съобразен с действащото законодателство;
- осъществяване на по-тясно взаимодействие с общинската комисия за превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;
- оказване на психологическа подкрепа и помощ на семействата, консултиране по проблемите на професионалното насочване и развитие на застрашени ученици;

- отправяне на предложения за конкретни решения до органите на местната изпълнителна власт в резултат от осъществени анализи, изводи и прогнози за престъпността и противообществени прояви на малолетни и непълнолетни и за престъпленията срещу тях на територията на училището;

- организиране и възлагане на изследвания и разработване на мерки по предотвратяването и борбата с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;

- реализиране на училищни програми, проекти и други форми за привличане на обществеността в дейностите по превенция и противодействие на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и за защита правата на децата.

11. Осигуряване на безопасни условия за труд и творчество на учениците на територията на училището посредством:

- ежегодно актуализиране на Правилника за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд, който да бъде задължителен за всички ученици, учители и непедагогически персонал;

- извършване на проверки на всички обекти, отнасящи се до здравето и живота на учениците и учителите: състояние на шахти, водопроводи, стълби, спортни съоръжения, двор, сграда и т.н. от комисията по осигуряване на безопасни условия на труд, като за констатирани нередности да се изготвя подробен протокол и конкретни предложения за отстраняването им. Прегледът на обектите да се извършва периодически и в случаите на екстремни ситуации, като се обръща особено внимание на електроинсталацията;

- провеждане на подробен инструктаж от всички класни ръководители за охраната на труда в училище и потенциалните опасности и оформяне на тетрадка за охрана на труда с подпис на всеки ученик;

- стриктно спазване от ръководителите на правилата за движение по пътищата при извеждане на групи ученици извън училище;

12. Компютризация на образователните дейности и управлението на училището чрез:

- оборудване на компютърни кабинети за осъществяване на кръжочната дейност и извънкласните форми на работа;

- оборудване на училището и училищните кабинети с хардуер и софтуер, облекчаващ управленската дейност;

- оборудване с телекомуникационна техника и софтуер за оптимизиране на връзките с организациите от регионално и национално ниво;

- създаване и развитие на локална компютърна мрежа;

- разработка, внедряване и поддържане на сайт на училището;

- развитие на собствени мултимедийни педагогически разработки;

- автоматизация на управленската дейност в училището;

- автоматизация на социално-педагогическите и административно-стопанските звена в училището;

- прилагане на информационните технологии в преподаването посредством осъществяване на Интернет връзки;

- развитие на системата на допълнителни образователни услуги с използване на информационни технологии.

13. Определяне и прилагане на система от правила, процеси, процедури и взаимовръзки за управление на училището и за изпълнение на стратегията за развитие посредством:

- организация на училищната дейност за постигане на резултати, основаващи се върху набор от основни принципи, форми и методи, отразени в стратегията за развитие, които включват:

- Ориентиране към резултатите, внимание към личността на ученика, лидерство и постоянство на целите, фиксирани в стратегията;
- Управление чрез процеси и факти, ангажирани на всички членове на училищната общност в управленската дейност;
- Непрекъснато усъвършенстване и въвеждане на новости;
- Взаимноизгодно партньорство, социална отговорност на училищната организация за качеството на постиганите резултати.

13.1. Оптимизиране на функциите на управленска дейност чрез:

- делегиране на правомощия на функционалните звена и отделни личности, изясняване и разпределение на функциите на субектите на промяна в съответствие с изискванията на информационното общество, личната компетентност и мотивация за участие в управлението на училището;
- приспособяемост, усилване на оперативността на функциите по отношение на стратегията за развитие на училището, преход от тясна специализация към интеграция в съдържанието и характера на осъществяваните дейности;
- насочване на действията на членовете на училищната общност в рамки извън конкретните служебни задължения;
- постигане на съгласие със съмишленици, а не прибегване до външен авторитет, в зависимост от спецификата на учебно-възпитателния процес като колективна дейност;
- **създаване на условия и предпоставки за проява на инициатива по разработване на нововъведения на всички членове на училищната общност, без да е необходимо информирането от страна на ръководителите от по-високите управленски нива (характерната за японския мениджмънт процедура „ringsay“).**

13.2. Приспособяване на организационното устройство на училището към промяната в задачите, отразени в стратегията посредством:

- материализиране на управленските функции в качествено нови структури, радикално преобразуващи организационната дейност, преразпределение на управленските функции между субектите на управление с оглед постигане целите на училищната стратегия за развитие;
- обединяване и регламентиране на поведението на членовете на училищната общност и групите в процеса на взаимодействие и осъществяване на съвместна дейност, осигуряване на определено ниво на социален ред, съгласие, интеграция;
- засилване на оперативната самостоятелност на училищните органи, като линейно-функционалната структура на управление постепенно да се заменя с дейността на многофункционални екипи като:
  - Членове на екипите се овластяват да вземат решения по определен кръг проблеми;
  - Всеки член на екипа е длъжен да отговаря за определен вид дейност;

14. Подобряване на дейностите на финансово осигуряване на училището и реализирането на целите на училищната стратегия за развитие при най-ниски разходи и максимална ефективност като:

- финансирането на дейностите за реализиране на стратегията за развитие са капиталовложения за бъдещи периоди с цел да се задоволяват потребностите от кадри и жизнената потребност на всеки индивид от възпитание и образование при формирането на неговата личност;
- финансирането се извършва както със средства от държавния бюджет, от собствени средства, осигурени от извършване на допълнителни дейности, от дарения, от целеви вноски от фирми и държавни учреждения;
- използване на извънбюджетните средства за дофинансиране на дейностите по реализиране на стратегията. Разпоредител с тези извънбюджетните средства е директорът;

- се предвидят в училищния бюджет средства за реконструкция, модернизиране и развитие на материалната база на училището;
- се финансират целеви програми по модернизиране и развитие на материално-техническата база на училището, насочени за постигане на целите на стратегията;
- постигане на оптимално съчетание на бюджетното финансиране с финансирането от децентрализираните източници чрез финансовата сметка на училището;
- обвързване на финансирането на дейностите по реализиране на стратегията за развитие с резултата от цялостната дейност на училището. Финансовите средства да се определят в зависимост от реално постигнатите количествени и качествени параметри при реализиране на стратегията.

15. Провеждане на мониторинг за степента на постигане на стратегията и неразкритите потенциални възможности на училищната общност на ПГМКР „Свети Никола” - гр. Бургас посредством:

- периодично събиране и отчитане на определена информация по различните дейности, залегнали в стратегията;
- съпоставяне между планираните цели и реално постигнатото състояние на управлението на образователните дейности и училището;
- своевременно приваждане на процесите на промяна в съответствие с потребностите на училищната среда;
- интеграция с другите управленски нива в структурите на средното образование и местната администрация (хоризонтална и вертикална интеграция)].

Заключителни бележки:

Предложената стратегия отразява намеренията на педагогическия колектив на ПГМКР „Свети Никола” - гр. Бургас за развитие и усъвършенстване на образованието през следващите 10 години. При определяне на приоритетите, включени в тази стратегия, сме се ръководили от разбирането, че развитието на образователната система има за основна цел формирането на свободна и творческа личност, чиято социална функция е интегриране в обществото и участие в неговото обновяване и промяна.

Основни средства за конкретизация и реализиране на стратегията са училищните програми, годишните училищни планове, организационно-управленската структура на училището, Устройственият правилник на училището, Правилникът за вътрешния трудов ред, плановете на функционалните звена в училището и персоналните планове на членовете на училищната общност.

Приет с решение на ПС, протокол № 1 от 13.09.2016 г.

Директор:
/инж. Панайот Жечков/